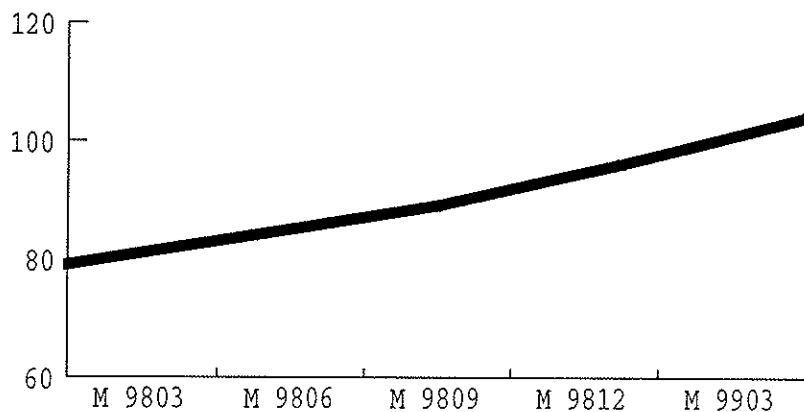

TETRA PAKS TEKNISKA FÖRENING

maj 99
Nr 5
Årg 11

Ansvarig Utgivare: Stefan Jeppsson

Antalet medlemmar

Preliminärt program:

Maj. Lunds energi.

Augusti? Tobaksbolaget?

Sept? Malmö uppfinnareförening - experimentverkstaden.

Besök hos Lunds Energi den 4 maj, klockan 19.00, Vårbruksvägen 4.

Ingen anmälan.

Angående besöket på Tekniska Museet den 7 april

Mats Widenborg tog emot oss och hade vänligheten att visa oss runt. Meningen var att det skulle vara en specialguidad tur, vilket det också blev; på Kunskapstivolit.

Mats började berätta om det industriella revolutionen och utvecklingen.

Den moderna vetenskapen började utvecklas på 1600-talet. På den tiden hade maningen aning om vilken materia som fanns utanför jorden. Men Otto von Guericke kom fram till att det borde vara vakuum utanför jordens atmosfär. Hur mycket kraft luften påverkade oss visade han genom att tillverka ett klot av koppar, som bestod av två halvor, tätade med en packning i form av läder och får fett. Ur detta pumpade han ut luften. Sexton hästar kunde inte dra isär klothalvorna. Ibland fick Otto öppna en ventil en aning för att släppa in luft i klotet, så att hästarna kunde orka dra isär klotet.

På den tiden kunde man gjuta kanonrör eller rulla en plåt och löda samman sidorna till ett rör. Någon maskinell mekanisk invändig bearbetning av rör var ännu inte uppfunnen. Vakuum till experimentet med klotet kunde åstadkommas med hjälp av en handpump, bestående av en huvudcylinder med träkolv. Huvudcylinderns båda ändar kunde tätas med hjälp av vatten, vilket gjord pumpen tillräckligt effektiv. Vakuum kunde också åstadkommas genom att man fyllde klotet med vatten och tömde det.

Under 1700-talet fick vattenkraften konkurrens av ångkraften. Vattenkraften hade under en lång tid begränsat produktionen till platser utmed vattendrag.

Newcomen uppfann en ångmaskin som kunde driva en pump. Denna bestod av en väldig kolv på en hävarm. Ånga tryckte upp kolven underifrån. Kolvens ovansida gick direkt ut i fria luften. På så sätt fick man ett kolvslag till pumpanordningen. Newcomen, som var en av Englands förnämsta "ångmaskinbyggare" visade med sina konstruktioner på möjligheter att maskinellt pumpa vatten ur gruvor. Men då röret var skrovligt på insidan, var det väldiga tätningsproblem.

"Newcomen-ångmaskinen" var en atmosfärisk ångmaskin. Den byggde på principen att ångan var mediet för att åstadkomma vakuum i huvudcylindern och därigenom utnyttja atmosfärens tryck för själva arbetsrörelsen. Det gick åt en enorm spiltid, då ångan skulle kylas ner för att få kolven att dra sig tillbaka. Det var tänkt att använda denna pump vid gruvdrift, för att pumpa ut vatten som samlats i huvudschakt. Men pumpen var långsam, ineffektiv och slukade massor med ved. På den tiden fanns dåliga transportmedel: skogarna runt gruvorna skövlades i försök att skapa tillräckligt med ved. Man hade inget bra material till ångmaskinen heller: kolvstången var av alm och slets fort upp.

England ledde denna tekniska revolution. Man började föda upp får för att väva tyg av deras ull: effektivare maskiner krävdes för att öka tillverkningen av tyger. Sverige följde med i utvecklingen av maskinerna. I Frankrike avrättade man många snillen med giljontinen, så de följde inte med i den industriella utvecklingen.

Inte förrän James Watt på 1770-talet uppfunnit en ångkondensator blev man av med slöseriet med ved för ångmaskinerna. 1774 uppfann Wilkinson (samma namn som för rakbladen) ett verktyg för att bearbeta skrovliga rör invändigt: i och med dessa blev släta, löstes en del av tätningsproblemen för pumpar och ångmaskiner. Man kom på att sätta lock på cylinderns fria ände på

ångmaskinerna och låta ångan verka på bägge sidor av kolven: maskinerna började få större verkningsgrad och gå allt snabbare.

Ett av de första "universiteten" i norden på den tiden fanns på Ven, där Tycho Brahe hade samlat vetenskapsmän. Förmöget folk lät sina söner studera där. Kikaren var inte uppfunnen. Med anordningar, typ långa linjaler, där cirkelbågar var indelade i 360 grader, med nonieskalor, kartlade man stjärnorna med hög precision. Trots att Uranieborg, byggnaden där man höll till, hade mängder av klockor, kom Brahe fram till att de var alltför inexakta: med sina noggranna stjärnriktninginstrument hade han högre precision för att mäta tiden. I brist på noggranna klockor manipulerade han med sandur, vilka kalibrerades av den astronomiska klockan som Brahe själv konstruerat. Först långt senare uppfanns kronometern, en noggrann klocka.

Många höll vid den tiden fast vid att solen var i mitten och att jorden gick runt den, men trots sina noggranna mätningar kunde Brahe inte bekräfta detta: han höll på att jorden var i centrum och var därför populär bland kyrkans män. Jorden går i en bana runt solen, så genom att mäta var stjärnorna ligger med ett halvårs mellanrum, borde man se vissa avvikelser. Men dessa är så små, att Brahe inte kunde mäta dem. För att mäta dem kräv en noggrannhet av en bågsekund.

Tack Mats för ett intressant besök, som gjorde Kunskapstivolit mycket beskrivande och levande. Det är inte allt som går att uttrycka med hjälp av skyltar och inspelade röster, insåg vi. Vi imponerades också av Mats djupa kunskap i olika ämnen. Mats hade svar på alla frågor vi ställde.

Detta besök väckte bara vårt intresse: vi vill även se andra områden i museet och ta del av mer kunskap!

Vad jag förstår är Mats också en värdefull länk till andra platser som är intressanta att besöka, däribland de som har senaste nytt inom teknik och forskning: en värdefull kontakt som vi kommer att dra nytta av.

Intressant att notera att detta besök hade det näst största deltagarantalet sedan TTF's återstart: 19 var anmälda, 2 hade lämnat återbud.

Stefan

Ny medlem

Namn.....

Byggnad.....

Anst.nummer.....

Tel. nummer.....

KRÖNIKA

Scientolog skyddas men inte uppfinnare

Nu har vår kära justiteminister dragit en lans för upphovsrätten.

Det innebär att hon vill skydda Scientologkyrkans rätt att hemlighålla innehållet i den "bibel" som utgör de ideologiska fundamenten för deras affärsverksamhet, som exploaterar människors sökande efter mening med livet.

Det är självklart mycket glädjande att justitiedepartementet vill värna upphovsrätten. Det behövs.

Det finns dock ett område där lagen om upphovsmannarätt inte gäller.

Vilka är det då som inte har rätt till det de skapat? Konstnärer, författare, kompositörer m.fl. har alla enligt svensk lag skydd av lagen om upphovsrätt, vilket innebär att alstren inte får kopieras eller brukas utan upphovsmannens godkännande.

Den yrkeskategori som ej omfattas av denna lag är uppfinnarna. Uppfinnaren måste, när han gjort en uppfinning, själv bekosta patentprocessen för att visa att han har rätt till sin uppfinning. Kostnaderna för detta var kanske rimliga för hundra år sedan. – Vad vet jag? – Idag kostar ett patent under de första åren långt över hundra tusen kronor.

Det går alltså inte för vanliga människor att finansiera en internationell patentansökan med egna besparingar. Och nu kommer det intressanta:

När du lagt dina sista sekiner på att få ett patent, du erbjuder licens till en tillränt licenstagare och vederbörande bestämmer sig för att, istället för att köpa, stjäla ifrån dig det du skapat – ja då står du helt utan skydd av lagen.

Du måste själv bekosta en civilprocess för att återfå rätten till det du utvecklat och som du en gång betalt för att få patent på. Som enskild uppfinnare har man aldrig råd att bekosta en sådan process.

Därför finns det ett antal företag som ägnar sig åt så kallade kalkylerade intrång. Man gör bedömningen att risken att uppfinnaren ska råd att försvara sitt patent är så liten det blir mer lönsamt att stjäla än att betala royalty. Man väljer helt enkelt att göra ett medvetet intrång i någon annans skydds rätt därför att risken att bli åtalad är NOLL!

Det finns en liten risk att bli stämnd, men knappast någon risk alls att bli dömd eftersom upphovsmannen utan uppbackning aldrig har råd att fullfölja genom alla instanser. Tillsvidare återstår för bestulna uppfinnare bara att söka privat riskfinansiering för att försvara sig. Det finns exempel där denna metod varit framgångsrik. Det kan vi återkomma till.

Det är dock värt att berätta att bland de alla de professionella uppfinnare som jag känner, har samtliga blivit utsatta för patentstöld. Det är bara i några få fall som man haft möjlighet att försvara sin rätt och då alltid med extern finansiering.

Vårt samhälle är så högstående att det inte vore orimligt att det unnade sig lyxen att ha en kår av professionella uppfinnare. För detta krävs ändringar i lagen så att stöld av patent faller under allmänt åtal. Blir patentstöld kriminaliserat såsom andra förmögenhetsbrott, räcker det inte att vara stor och stark för att gå fri.

Johan Ullman är läkare och uppfinnare.

I väntan på denna lagändring måste Näringsdepartementet sätta av medel till en patentförsäkring, så att uppfinnarna kan få råd att försvara rätten till resultaten av sitt arbete. Genom att känbara viten döms ut såsom man gör i USA, skulle en sådan försäkring lätt kunna bli självförsörjande.

Rätt Laila! Skyddet för upphovsrätten bör naturligtvis stärkas. Det skulle gagna samhället.

Johan Ullman

Denna + de
5 följande
sidorna
från
Gabor Estväs

Sonja Allbäck blev lurad av staten

”Meningslöst ta patent för småföretagare”

MARIE GRANMAR 08-796 66 54

När Sonja Allbäcks Ystadsfirma skulle restaurera fönster på slottet i Stockholm 1990 kopierade Kungliga Byggnadsstyrelsen, (numera Fastighetsverket) hennes metodpatent på en IR-lampa som mjukgör fönsterkitt. Lampan var patenterad i tio länder och Sonja Allbäcks företag hade gott rykte i Sverige. Men Byggnadsstyrelsen valde att köpa in verktyg från USA och bygga om sina egna lampor. Något som resulterade i att fler företag trodde att patentet inte gällde och började göra piratkopior av lampan.

NÄR FOLK BÖRJADE ringa Sonja Allbäck och klaga på lampor som hon inte sålt förstod Sonja Allbäck att hon måste agera. Lyckligtvis hade hon en patentinträngsförsäkring.

– Utan den hade vi inte kunnat höja vår röst alls, säger Sonja Allbäck. Som det nu var kunde vi i alla fall bör-

FOTO KJELL WIKLBERG

Sonja Allbäck fick jaga staten med blåslampa.

ja en process.

I fyra år processade Sonja Allbäck mot det statliga verket. Men så småningom insåg hon att det aldrig skulle ta slut.

– Myndigheten kunde ha fortsatt att överklaga i all oändlighet. De hade ju råd.

ISTÄLLET VALDE Sonja Allbäck att söka förlikning. Med hjälp av Uppfinnarkollegiet och Curt Nicolin lyckades Sonja Allbäck komma överens med Fastighetsverket om att de skulle få köpa licensrätten på kittlamporna till slottsrenoveringen.

– En sak är säker – jag ska aldrig mer söka patent. Det är som Kejsarens nya kläder, rena rama luren-drejeriet.

– Idag när det inte ens finns en rättsskyddsförsäkring är det helt meningslöst för småföretagare att ta patent. Det kostar bara en massa pengar. ■

Förslag till ny patentförsäkring efter fyra år utan skydd

MARIE GRANMAR 08-796 66 54

Sedan fyra år tillbaka finns ingen möjlighet för uppfinnare och småföretagare att försäkra sig mot patentintrång. Flera ansträngningar har gjorts för att täcka in behovet av skydd mot dyra rättegångskostnader, men hittills har ingen hittat någon bra lösning på problemet.

– Som det ser ut nu är patent av begränsat värde för mindre aktörer, säger Lars Öjefors på Industrifonden. Råkar någon ut för ett intrång finns det inte så mycket att sätta emot.

Svenska Uppfinnareföreningen och Industrifonden har nu lämnat in ett förslag till regeringen om rättskydd för patent. Förslaget går ut på att man bildar ett särskilt bolag för patentintrångsförsäkringar. Bolaget ska ha ett tillräckligt stort grundkapital så att en eventuell rättsprocess blir avskräckande för patenttjuven.

– Vi har gjort en simulering av försäkringen med hjälp av några gamla försäkringsrävar på Cox försäkringar, säger Sune Hilstad, ordförande i Svenska Uppfinnareföreningen.

– Beräkningarna visar att grundkapitalet måste vara minst 250 miljoner kronor per år. Då blir försäkringen oberoende av antal försäkringstagare och av premien. Det är viktigt eftersom målgruppen varken är särskilt stor eller särskilt rik.

Ett patentintrång kan bli ödesdigert

för en liten företagare. På ett ögonblick kan en marknad försvinna och ett livsverk gå i graven.

Fram till 1995 fanns en rättskydds-försäkring för europeiska patent hos franska försäkringsbolaget UAP, l'Union des Assurances de Paris. Försäkringen som såldes i Sverige av Svenska Uppfinnareföreningen upphörde eftersom den inte var lönsam. Främst beroende på den låga premien – billigaste försäkringen kostade runt 1 700 kronor. Den nya försäkringen blir troligen dyrare med premier mellan 5 000 och 10 000 kronor.

– Det är viktigt att premien har en rimlig nivå som varken är för hög eller för låg. Bara på det sättet får man seriösa försäkringstagare, säger Sune Hilstad.

Idén att starta ett bolag för patentintrångsförsäkringar är inte ny. Strax efter att försäkringen försvann 1995 gjorde Nutek en utvärdering av förutsättningarna för en ny försäkring. Lars Ljung på Elsäkerhetsverket undersökte ett förslag som gick ut på att man skulle starta ett särskilt bolag för rättsskydds-försäkringar. Grundkapitalet för bolaget skulle vara 20 miljoner. Efter åtskilliga kontakter med företag och myndigheter, visade det sig dock att intresset för finansieringen var för svalt.

Bland de tillfrågade fanns försäkringsbolaget Skandia, som sedan länge varit specialiserat på företagsförsäkringar.

– Det här är ett ytterst relevant behov och vi vill gärna hjälpa till, säger Mats Nordensköld. Men enligt våra

kalkyler är det väldigt svårt att få rätt betalt för den här typen av försäkring.

– Den enda lösningen verkar vara att skapa ett bolag där staten tar största ansvaret.

Det är också tanken med förslaget som nu läggs fram. Utan statlig finansiering kommer det knappast att fungera. En annan viktig ingrediens är att satsa mer på förlikningsarbetet. Till exempel ska man inte kunna ta upp ett mål utan att först ha sökt förlikning.

Folke Blomberg jobbade i många år som förlikningskonsult, en uppgift som försvann med den gamla försäkringen.

– Många gånger handlar problemen om missförstånd om vad som verkligen skyddas av ett patent, säger Folke Blomberg.

– Man kan spara mycket tid och pengar genom att söka förlikning.

I väntan på regeringens svar på förslaget lever svenska uppfinnare och småföretagare utan skydd för sina patent.

– Det är verkligen synd att Lars Ljungs upplägg inte blev av och att svenska försäkringsbolag inte vill stötta den här verksamheten, säger Lars Öjefors.

– Sverige är en liten marknad och det är svårt att komma igen när man väl har havererat. Visst kan vi avvakta en ny EU-försäkring, men risken är att vi får vänta länge. ■

Se även krönikan på sidan 2 om uppfinningar, försäkringar och upphovsrätt.

Sune Hilstad.

Spelarna ett hot mot teknikföretag

Prosolvias kraschade i börsens berg och dalbana trots världsledande teknik

DET VAR I NOVEMBER 1997. Tjänsteförbundet och tidningen Dagens Industri kallade till ett prestigeladdat seminarium i Stockholm. Vid en ceremoni skulle nämligen ett företag presenteras som Årets Tjänsteföretag. En laddad utmärkelse som ger eko i media och goda marknadsföringsmöjligheter.

Inte många höjde ögonbrynen när utmärkelsen gick till Göteborgsföretaget Prosolvia. Företaget hade en längre tid prisats i affärspress och vid introduktionen på den så kallade O-listan tidigare under året genast blivit en borskomet. Om och om igen hade de makalösa siffrorna om företagets tillväxt fått börsen att reagera positivt. Hundraprocenti omsättningsökning varje år sedan starten 1994 är en jämn och bra siffra som får det att vattnas i munnen på de börsplacera-re som är ute efter snabba pengar.

DET ÅRET 1997 var det inte många som uppmärksammade några mindre artiklar i Göteborgs Posten som rutinmässigt presenterade företags kvartalsrapporter. De två första det året visade minusffror, desto större blev rubrikerna när den tredje kvartalsrapporten kom och visade att

ROGER THORÉN
Industrireporter
08-796 66 32

och försäljning genom affärer med egna, eller närtstående, bolag. Resultatet blev dramatisk. Börsvärdet i Prosolvia halverades. Och aktieägare raljerade över de journalisters artiklar året innan pumpat upp börsvärdet. Då revisorn inte hade något att anmärka på bolagets redovisning menade en talare att han minsann trodde mer på en ansedd revisor än några journalister.

SANNINGEN om Prosolvia är idag väl känd. Spaltkilometer har skrivits om ett företag där börsvärde och aktiekurs under några stormiga år åkte berg och dalbana. Allt fler varnar nu för aktörer som med hjälp av guldkantade framtidsprognoser, utfästelser om kommande affärer och gyllene marknader i andra länder lyckas pumpa upp börsvärdet långt över den substans som finns i bolaget.

Allt oftare ser vi exempel på hur en för aktieanalytiker och borshandlare helt obegriplig teknik sveper förbi presenterad som en lysande idé.

I fallet Prosolvia hette det Virtual Reality och företaget byggde upp en anläggning där imponerade besökare kunde gå runt i en virtuell Göteborgsmiljö, vandra på gator och be-

söka kända platser.

DET FINNS ANDRA EXEMPEL. När de kända industrimännen Curt Nicolin och Gad Rausing i början av nittio-talet startade den så kallade Innovationslistan och råkade innovationsföretag fanns 1994 ett enda företag på den listan, Biolight. Därmed låg företaget etta på listan. Bland annat tack vare den draghjälp som Biolights väre den draghjälp som Biolights börsvärde på bara några månader från en krona per aktie till 25 kronor. Att företaget själv i några tidningsartiklar berättade om framtida exportorder gjorde inte saken sämre. Ingenstans i rapporteringen fanns någon teknisk utvärdering av om den utlovade metoden, som med hjälp av pulserande ljus skulle stimulera kroppens vävnader och påskynda läkningen av sår och skador, verkligen fungerade.

VAD DET HANDLAR OM är att börsen blivit en plan för spelare. Och bland annat Stockholmsbörsens utredningschef Leif Vindevåg har liknat det hela med ett flipperspel där minuter är en evighet. På Stockholms börs genomförs en affär i sekunden i en miljö där börsvärdet värderas till

en och en halv gång BNP, en och en halv gång de varor och tjänster vi svenskar producerar under ett år.

I den miljön finns knappast tid för analyser och tekniska värderingar, börsen blir en miljö för spekulationer, rykten och snabba beslut.

PROSOLVIAS BÅDA GRUNDARE Morgan Herou och Dan Lejeskär spelade under några år på detta flipperspel. Som mest var Prosolviaaktien värderad till 364 kronor. Så sent som i april 98 rådde Carnegie Fondkommissionen spara-re att köpa Prosolviaaktier. Då stod aktien i 300 kronor. När grundarna lämnade Prosolvia i höstas tvingades de sälja sina aktier för tjugo öre styck.

Affären med ABB visar att det fanns intressant teknik i Prosolvia, kanske till och med så världsledande som alla spekulerade i. Kanske hade Prosolvia kunnat växa till ett stabilt företag om detta tagits till vara, om analyser och teknisk utvärdering skapat sunda förväntningar. Då hade sannolikt inte Prosolvias börsvärde trefaldigats på nio månader efter börsintroduktionen till osannolika fyra miljarder kronor för att sedan efter ytterligare några månader hamna på noll. ■

METER

Patent på export hindrar tillväxten

Sverige kan ha missat hundratusentals jobb på sex år

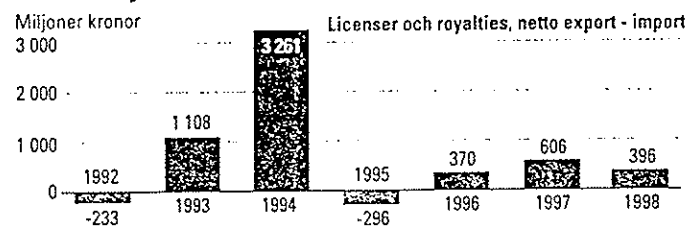
AV INGÅR LINDHOLM 08-796 66 37

Under 1998 exporterade Sverige patent, licenser och royalties för nära åtta miljarder kronor. Samtidigt köpte landet patent för drygt 75 miljarder. Mellanskillnaden hade setts som fördelaktig om det gällt något annat – en positiv handelsbalans med drygt 400 miljoner som strömmat in i landet. Men när det gäller patent, royalties och licenser är det kunskap vi förlorar snarare än kronor vi tjänar, kunskap som kunde ha genererat jobb i Sverige om den omsatts i svenska företag.

I ett lite längre tidsperspektiv blir resultatet än mer slående. Från 1992 till och med 1998 visar Riksbankens statistik att Sverige sålt licenser värda 5,2 miljarder kronor mer än de vi köpt.

I en artikel ur Metallarbetaren från 1993 analyseras bortfallet av licenser värda 820 miljoner kronor. Lennart Ohlsson, då chefsekonom på Industriförbundet, uppskattade att miljonerna motsvarade ett produktionsbortfall om 15 till 30 miljarder kronor. I artikeln spekulerades i att detta skulle motsvara mellan 20 000 och 100 000 nya jobb. Välj en siffra där emellan och multiplicera med 6, så får du i underkant vad Sverige kan ha

Patentexport inte bara bra för Sverige

Källa: Riksbanken

Ny Teknik / I. Franzén

förlorat i jobb sedan 1992 på att sälja fler patent, licenser och royalties än vad vi köper. Ändå finns det inget som försvarar exporten av patent.

– Det finns inga formkrav eller inskränkningar. Patent överlåtes som vilket lösöre som helst, säger Helén Selemark, jurist på Industriförbundet.

Ett exempel på detta är det faktum att när Pharmacia & Upjohn flyttade två viktiga patent till Luxemburg förra året diskuterades knappast vikten av att behålla patenten i Sverige för att skapa sysselsättning. Debatten fokuserade istället på flytten som ett exempel på skatteplanering.

Vad gäller att söka patent är svenskarna flitiga, till och med flitigast i Europa räknat per anställd. Hela 418 patent registrerades per en miljon an-

ställda 1996, enligt Eurostat, EU:s statistikorgan. Lars Öjefors, VD för Industrifonden som är en statlig stiftelse med uppgift att bland annat hjälpa företag med riskkapital, tycker att det stora exportnettot är bekymmersamt.

– Vi i Sverige är kreativa, men inte särskilt bra på att ta tillvara vår kreativitet. Den finns, men istället för att skapa företag säljer vi den utomlands, säger han.

Lars Öjefors menar att Sverige är alltför inriktat på storföretag, i alla led. Därför är det svårt för de mindre företagen att växa, och därför påminner ett diagram över antal svenska företag om ett cocktailglas. Mängder med riktigt små företag bildar foten och storföretagen kupan, medan de få, medelstora företagen utgör ett

smalt skaft däremellan.

– Näringslivet är koncentrerat till

Lars Öjefors.

stora företag, liksom vårt managementkunnande. Kringstrukturen är också fokuserad på storföretagen; banker, revisorer, aktiespararna, ekonomijournalisterna. Då är det svårt

att skapa tillväxt, säger Lars Öjefors.

Att nettot på Sveriges export av bland annat patent är så högt är, enligt Lars Öjefors, en följd av detta tillsammans med det faktum att storföretagen de sista tio åren strävat efter att koncentrera sig på kärnverksamheten.

– Den reella bristen är inte på idéer utan på managementkunskap för att kunna hantera idéerna. Misslyckanden beror sällan på dåliga produkter, utan ofta på missmanagement. Det är svårt att hantera växande företag, säger han.

Han tycker inte att vi ska anta att Sverige helt enkelt är för litet för att hantera alla dessa licenser.

– Klart att vi inte ska ge upp. Eftersom vi har arbetslöshet måste vi försöka skapa ersättning för de företag som tycker att Sverige är för litet. ■

INDUSTRI NYHETER

ABB tar tekniken

Köper Digital Plant ur Prosolvias konkursbo

AV ROGER THORÉN 08-796 66 32

Nu tas nästa steg i saneringen efter den uppmärksammade Prosolvias kraschen. ABB-Robotics köper de resterande 49 procenten i det tidigare samägda bolaget Digital Plant Technologies AB.

Därmed är jobben räddade för 15 ingenjörer i Digital Plant och verksamheten sysselsätter totalt ett 30-tal ingenjörer. För ABB-Robotics gör affären att de säkrar en intressant teknik ur Prosolviaboet och Lars Bergström, vd för ABB-Robotics, menar att ABB nu lägger sig i den absoluta frontlinjen när det gäller simuleringsteknik. Utöver själva ägandet i Digital Plant innebär affären att ABB tar över licenser och rättigheter till programvaran av simuleringstekniken som tidigare ägts av Prosolvia Systems.

Det var i höstas förra året som förhandlingarna började mellan ABB och Prosolvia. De var så långt gångna att ABB skickade ut pressmeddelande den tionde november att affären var klar, man hade då tecknat en preliminär överenskommelse.

Pengarna från den affären skulle

bli en väsentlig byggsten i den restaurering av Prosolvia som Industriefonden gav sig in på under senhösten.

Men affären frös inne och Industriefondens vd Lars Öjefors kommenterade detta i Göteborgs-Posten.

– ABBs besked att inte genomföra den affären som planerat och att den extra bolagsstämman beslöt att skjuta på nyemissionen till i vår, gjorde att osäkerheten ökade och vi riskerade ännu mer pengar. Då beslöt vi att kliva av.

Lars Bergström vill idag inte kommentera detta.

– Nej, men helt klart blev vi tagna på sängen av Prosolvias krasch och vi avbröt förhandlingarna i december. Nu har vi förhandlat med Ackordscentralen och kommit överens med dem om att inte ge ut några uppgifter om förhandlingarna.

För ABB-Robotics innebär affären att de lägger sig i den tekniska frontlinjen när det gäller simulering.

– Det är vår ambition, säger Lars Bergström, och i jämförelse med de system som finns på marknaden idag är vissa lösningar som finns hos Digital Plant helt enkelt överlägsna. Därför var vi angelägna att föra för-

handlingarna i mål.

Tekniken går ut på att simulera robotceller och hela produktionslinjer i en dator. Genom att bygga systemen i en dator vinner man både tid och kostnad innan det personalkrävande fysiska bygget börjar.

– Simuleringen ligger tidigt och genom att simulera vinner vi både cykeltider i projekten, ledtid och vi säkerställer funktionen i ett tidigt skede.

Dessutom innebär tekniken att produktionen inte behöver stoppas av omprogrammering vid produktbyte. I simuleringen kan den nya produktprocessen kontrolleras och optimeras och anläggningen behöver bara stoppas för den direkta siffermatningen. Detta är framtidens sätt att bygga produktion i industrin och Lars Bergström menar alltså att den teknik som utvecklats i Prosolvia har bärkraft att lägga ABB i frontlinjen när den kopplas samman med de nya robotsystem som nu tas fram av ABB-Robotics.

Alla tidigare uppgifter om att Morgan Herou, en av grundarna och tidigare huvudägare i Prosolvia, skulle stanna som vd för Digital Plant dementeras också av Lars Bergström. ■